

MARCH 29-30

2024

O'zbekiston Respublikasi
oliy ta'lim, fan va
innovatsiyalar vazirligi

Toshkent davlat
transport
universiteti

*Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli
integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati*

*Mutually Beneficial Integration of the
Turkic States - a Guarantee of
Sustainable Development*

*Взаимовыгодная интеграция тюркских
государств – гарантия устойчивого
развития*

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya

International Scientific and Practical Conference

Международная научно-практическая конференция

Google Scholar indexed

CYBERLENINKA

Google
scholar

TOSHKENT DAVLAT
TRANSPORT UNIVERSITETI

TASHKENT STATE
TRANSPORT UNIVERSITY

ТАШКЕНТСКИЙ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
ТРАНСПОРТНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

<http://tstu.uz/>

Ўзбекистон Республикаси Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги
Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги
Ўзбекистон Республикаси транспорт вазирлиги
Тошкент давлат транспорт университети
Uskudar университети
ЭГЕ университети
Ал-Фаробий номидаги Қозоғистон давлат университети
Баку давлат университети
М.Аувезов номидаги Жанубий Қозоғистон давлат университети
Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети
Тошкент давлат иқтисодиёт университети
Тошкент давлат шарқшунослик университети

29-30 март 2024-йил

**“ТУРКИЙ ДАВЛАТЛАРНИНГ ЎЗARO МАНФААТЛИ ИНТЕГРАЦИЯСИ
– БАРҚАРОР ТАРАҚҚИЁТ КАФОЛАТИ”**
халқаро илмий-амалий конференция

**«ВЗАИМОВЫГОДНАЯ ИНТЕГРАЦИЯ ТЮРКСКИХ ГОСУДАРСТВ –
ГАРАНТИЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ»**
международная научно-практическая конференция

**“MUTUALLY BENEFICIAL INTEGRATION OF THE TURKIC STATES - A
GUARANTEE OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT”**
international scientific-practical conference

Тошкент – 2024

Ўзбекистон Республикаси Олий таълим
Фан ва инновациялар вазирлиги

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
TRANSPORT VAZIRLIGI

Ўзбекистон Республикаси
Транспорт вазирлиги

ЭГЕ университети (Туркия)

Баку давлат университети (Озарбайжон)

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон
Миллий университети университети

Тошкент давлат Шарқшунослик
университети

Ўзбекистон Республикаси
Ташқи ишлар вазирлиги

TOSHKENT DAVLAT
TRANSPORT UNIVERSITETI
Tashkent state
transport university

Тошкент давлат транспорт университети

Ал-Фаробий номидаги Қозоғистон давлат
университети (Қозоғистон)

М.Ауевзов номидаги Жанубий Қозоғистон
давлат университети (Қозоғистон)

Тошкент давлат иқтисодиёт университети

Uskudar университети(Туркия)

Turkiy davlatlarning o‘zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati. Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari (Toshkent, 29-30 mart 2024 y.) – T.: TDTrU, 2024 –1188 s.

Mutually Beneficial Integration of the Turkic States – a Guarantee of Sustainable Development. Materials of International Scientific and Practical Conference. (Tashkent, March 29-30, 2024) – T.: TSTrU, 2024 – 1188 p.

Взаимовыгодная интеграция тюркских государств – гарантия устойчивого развития. Материалы международной научно-практической конференции (Ташкент, 29-30 марта 2024 г.) – Т.: ТГТрУ, 2024. – 1188 с.

Konferensiya koordinatori va tahrir hay’ati raisi: **Ramatov Jumaniyoz Sulstonovich - falsafa fanlari doktori, professor**

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya tahrir hay’ati a’zolari:

Salimov Bahriddin Lutfullayevich
falsafa fanlari doktori(DSc)

Baratov Rashit O’sarovich
falsafa fanlari bo‘yicha falsafa doktori(PhD)

Matkarimova Jamila Durdiyevna
falsafa fanlari doktori(DSc)

Muxammadiyev Komiljon Burxonovich
Pedagogika fanlari doktori(DSc)

Rajabov Habibulla Ibodullayevich
siyosiy fanlari doktori(DSc)

Xaydarov Abror Xaydarovich
falsafa fanlari nomzodi

Umarova Ro‘zigul Sheraliyevna
falsafa fanlari nomzodi

Sultanov Sirojbek Xabibullayevich
falsafa doktori(PhD)

Valiyev Lochin Azamatovich
falsafa doktori(PhD)

Jumaniyazova Nasiba Saparbayevna
falsafa doktori(PhD)

Tashkiliy qo‘mita a’zolari:

Kushakov Fayzulla Abdullayevich
Madalimov Timur Abduvaliyevich
Abdullayev Barxayotjon Bo‘riyevich
Abdukarimova Gulchexra Baratovna
Hasanov Mirshod Nu‘monovich
Nazarova Nilufar Jo‘rayevna
Cho‘lponova Xadicha Toshboyevna
Erniyozov O‘rozboy Kuklanovich
Nuriddinov Sardor Boboyorovich

ЎЗБЕКИСТОН ИЖТИМОЙ ҲАЁТИДА ГЕНДЕР АССИМЕТРИЯСИНИ БАРТАРАФ ЭТИШ ЙЎЛЛАРИ

Диларом Нигматуллаевна Абдуллаева,
Ўзбекистон Миллий университети докторанти

АННОТАЦИЯ:

Ушбу мақола Ўзбекистоннинг ижтимоий ҳаётида гендер ассиметриясини бартараф этиш йўлларини ўрганади. Муаллиф жамият ҳаётининг турли соҳаларида жинслар ўртасидаги тенгсизлик билан боғлиқ мавжуд муаммоларни таҳлил қилади. Гендер тенглигига эришиш ва камситишларни бартараф этишга ёрдам берадиган турли стратегия ва чора-тадбирлар кўриб чиқилади. Мақолада янада адолатли ва инклюзив жамият яратиш бўйича амалий тавсиялар ва қадамлар келтирилган.

Калит сўзлар: Ўзбекистон, гендер ассиметрияси, гендер тенглиги, дискриминация, жамият ҳаёти, стратегиялар, чора-тадбирлар, инклюзия, тенгсизлик, муаммолар.

АННОТАЦИЯ:

В данной статье исследуются пути устранения гендерной асимметрии в общественной жизни Узбекистана. Автор анализирует существующие проблемы и вызовы, связанные с неравенством между полами в различных сферах общественной жизни. Рассматриваются различные стратегии и меры, которые могут способствовать достижению гендерного равенства и устранению дискриминации. В статье предлагаются практические рекомендации и шаги для создания более справедливого и инклюзивного общества.

Ключевые слова: Узбекистан, гендерная асимметрия, гендерное равенство, дискриминация, общественная жизнь, стратегии, меры, инклюзивность, неравенство, проблемы.

ABSTRACT:

This article explores ways to eliminate gender asymmetry in the public life of Uzbekistan. The authors analyze existing problems and challenges associated with inequality between the sexes in various spheres of public life. Various strategies and measures are considered that can help achieve gender equality and eliminate

discrimination. The article offers practical recommendations and steps to create a more just and inclusive society.

Keywords: Uzbekistan, gender asymmetry, gender equality, discrimination, public life, strategies, measures, inclusion, inequality, problems.

Жамиятда хотин-қизларнинг ролини тобора ошириб бориш, оилада ижтимоий ролларнинг ўзгариши давлатнинг гендер сиёсатига ҳар томонлама боғлиқдир. Чунончи сўнгги йилларда жамиятимизда ҳам оиладаги зўравонликлар, хотин-қизларнинг ҳуқуқларининг поймол қилиниш ҳолатлари кўпайиб бормоқда. Масалан, хотин-қизлар учун 197 та зўрлик ишлатишдан жабр кўрган шахсларни реабилитация қилиш ва мослаштириш, ўз жонига қасд қилишнинг олдини олиш марказлари, ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш бўйича 200 дан ортиқ инновацион мактаблар ташкил этилди. Давлат раҳбари Ш.Мирзиёев таъкидлагани каби, юртимизда оила институтини, оналик, оталик ва болаликни ҳимоя қилиш, оилада зўравонликнинг олдини олиш ва унга қарши курашишни ҳуқуқий, ижтимоий- иқтисодий ва бошқа йўللар билан қўллаб-қувватлаш даражасини ошириш энг долзарб масалалардан бири ҳисобланади [1, 72-73 б.]. 2019 йилнинг 2 сентябрда Президент Ш.Мирзиёев томонидан Ҳаракатлар стратегияси доирасида Ўзбекистон Республикасининг «Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида»ги Қонуннинг имзоланиши гендер тенгликни таъминлаш давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Мазкур қонунига асосан ушбу соҳадаги давлат бошқаруви Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, Ўзбекистон Республикасининг Гендер тенгликни таъминлаш масалалари бўйича комиссияси, шунингдек давлат органлари томонидан ўз ваколатлари доирасида амалга оширилиши белгиланди. Кейинги йилларда мамлакатимизда хотин-қизларнинг ҳуқуқ-манфаатларини, гендер тенгликни таъминлаш, оила, оналик ва болаликни ҳимоя қилиш, аёллар ўртасида тадбиркорликни ривожлантириш, улар учун янги иш ўринлари яратиш, меҳнат ҳамда турмуш шароитларини яхшилаш давлат сиёсатининг устувор йўналишига айланди.

Шу билан бирга, ушбу соҳадаги ишларнинг ҳолати хотин-қизларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, улар билан мақсадли ишларни ташкил этиш жараёнлари ислохотлар шиддатидан ортда қолаётгани ҳам сезилмоқда. Ана шуларни ҳисобга олган ҳолда, кейинги йиллардаги Ўзбекистон

Республикасининг гендер сиёсатининг устувор вазифалари белгилаб олинди [2, 247-249 б.].

Ижтимоий ҳодиса ва жараёнларнинг умумий белгилари ва қонуниятлари борлиқнинг ўзига хос шакллари махсус ва алоҳида, хилма-хиллик орқали жамият ҳаёти, мавжудлиги ва ривожланиши учун энг барқарор ва зарур омиллар асосида ўрганилади. Шунинг учун гендер муносабатлари тизимининг фаолияти ва такомиллашувини ўрганиш шахснинг ахлоқий ва фуқаролик фазилатларини шакллантиришнинг тарихий, аксиологик ва когнитив манбаларининг ўзига хос хусусиятларини ўрганишни талаб қилади.

Фалсафий жиҳатдан инсон салоҳияти ҳақиқатини тушуниш, шу жумладан шахсий ўзини ўзи англашнинг гендер жиҳатлари, жинс билан боғлиқ муносабатларни ўрганиш ижтимоий макон ва вақтдаги махсус қиёсий методологик ёндашувни талаб қилади. Бундай тадқиқот таҳлили пировардида турли тарихий даврлардаги одамларнинг идрокидаги ҳодисалар, урф-одатлар ва анъаналар, стереотиплар ва инновациялар, авлодлар ва ҳудудлар ижтимоий ва маданий муносабатларнинг ўзига хослиги ва фарқини ўрганишга имкон беради. Маданий ҳодисаларга нисбатан қиёсий ёндашув методологиясининг ўзига хослиги ҳам унинг ҳодисаларда бир хил ва ҳар хилликни сақлаб қолиш имкониятини бериши билан изоҳланади.

Гендер муносабатларидаги жинсий ролларнинг ўзига хос хусусиятлари ўзбек менталитети ва маданиятининг таъсири, шунингдек, жамиятимизда истиқомат қилаётган умумий барча этник гуруҳлар учун ижтимоий ҳаётнинг тарихий шартлари, умумий ва миллий маданияти остида шаклланди. Минтақамизда яшаган одамларнинг ўзига хос тарихий тақдири кўп асрлар ва минг йиллар давомида кўплаб халқлар ва цивилизациялар яшайдиган ва аралашиб кетадиган, ўзлаштириладиган ҳудуд бўлганлиги билан ажралиб турган.

Аввало, шуни таъкидлаш керакки, ҳар қандай минтақада гендер муносабатларининг ўзига хос хусусиятлари мавжуд бўлиб, ўзига хосликнинг маънавий синтези ва маданият ривожланишидаги фарқлар, эркаклар ва аёлларнинг ижтимоий хулқ-атворининг табиатини, улар ўртасидаги муносабатларни белгилайдиган умумий ва ўзига хос қадриятлар тизимида намоён бўлади. Ижтимоий амалиётда одамлар томонидан идрок этилган минтақавий ижтимоий-маданий ўзига хослик эркаклар ва аёлларнинг ҳаёт

йўналишларини, гендер стратегияларини, ҳаётий мақсадларга эришиш йўллари ва воситаларини танлашга сезиларли таъсир кўрсатади.

Аёлларнинг давлат ва жамият ҳаётидаги ролини оширишга қарамай, уларнинг жамиятдаги анъанавий роли, унинг оила ва болалар тарбияси учун масъулиятига оид патриархал стереотипларнинг мавжудлиги ҳали ҳам сақланиб қолмоқда, бу эса кўпинча аёлларнинг шахсий ва касбий ўзини ўзи англашига, уларни раҳбарлик лавозимларига кўтаришга тўсқинлик қилади. Аксарият ҳолларда мавжуд гендер стереотиплари эса рқакларнинг ижтимоий хулқ-атвориغا салбий таъсир кўрсатади, уларнинг болалар тарбиясида, уй ишларида ва бошқаларда иштирокини чеклайди.

Гендер салоҳиятининг ижтимоий аҳамиятини оширишнинг замонавий шароитлари ва омиллари ҳақида гапирганда, бу жараёнга шахс тарбияланаётган ва яшаётган ижтимоий муҳит ҳал қилувчи таъсир кўрсатаётганини алоҳида таъкидлаш лозим. Бунга нафақат оилаларнинг ҳар куни «кундалик ҳаёти» ва маданий микро муҳити, балки уларнинг ҳаётига шиддат билан кириб бораётган виртуал олам ҳам киради. Аксарият тадқиқотчилар бугунги кунда оммавий ахборот воситалари, интернет бизни стереотипларимизни сақлаш ёки ўзгартириб юборишида катта ижтимоий аҳамиятга эга экани ва антисоциал гендер хулқ-атвори, замонавий эрқаклар ва аёлларнинг мода қиёфасини ҳам шакллантиришига ишонишади. Бироқ, айрим тадқиқотлар натижалари кўрсатмоқдаки, аксарият халқларда ҳақиқий эрқак ва ҳақиқий аёллар идеали тобора мавҳумлашиб, йўқолиб бормоқда.

Хотин-қизлар жамиятнинг сиёсий, иқтисодий ва маънавий ҳаётидаги муҳим ролларни фаол ўзлаштирмоқда. Бу, бир томондан, таълим даражасининг ошиши, шахсий қадр-қиммат туйғуси, ўзини ўзи англаш қобилиятига ишончи ва бошқа томондан эса гендер ролларининг шундай қайта тақсимланиши билан кечадиган иқтисодий инқироз шароитида омон қолиш заруратини келтириб чиқармоқда.

Ўзбекистон ижтимоий ҳаётида гендер ассиметриясини бартараф этиш йўлларида бири аввало, уларнинг ижтимоий фаоллиги ошириш ҳисобланади. МДХ мамлакатларининг айрим олимлари ижтимоий фаолликни маданий, ҳуқуқий индивидуал муносабатларнинг ўзаро муштараклигида юзага келувчи ижтимоий ҳодиса тарзида тушунтиришга уринадилар. Жумладан, Н.Кейзеров, «ижтимоий фаоллик деганда, шахснинг турли соҳадаги, яъни ишлаб чиқариш, меҳнат, ижтимоий-сиёсий, маданий-мафқуравий соҳадаги фаоллиги йиғиндиси

деб тушунади» [3, 167 б.] Ижтимоий фаолликни, маданий борлиқнинг бир бутун яшаш усули сифатида қараган айрим олимлар унинг ҳуқуқий маданиятнинг унсури сифатида талқин этадилар. Ҳуқуқий фаолликни шахс ҳуқуқий маданиятини муайян шакли сифатида қараш юзасидан илмий адабиётларда турлича фикрлар берилган. Аммо ҳуқуқий маданият муаммоси билан шуғулланувчи баъзи бир мутахассислар кўплаб ҳуқуқшунос олимлар, ҳуқуқий фаоллик алоҳида ўрин беришган. Хатто, айрим муаллифлар ижтимоий фаолликни ҳуқуқий маданиятнинг асосий элементи сифатида қарашган. Шундай қилиб ҳуқуқий саводхонлик, ҳуқуқий билимларга эга бўлиш ҳуқуқий маданиятнинг базасини ташкил этади ва жамиятда инсонларнинг хулқ-атвориға ўзига хос таъсир кўрсатади [4, 26 б.] Шу ўринда О.Балзакнинг «Ғожиамиз шундаки, ҳеч нарсани қонунларни билганчалик ёмон билмаймиз»-деган фикрлари бизнинг ёшларимизга ҳам тааллуқлидир.

Аёлларнинг ижтимоий фаоллигини таъминлаш масаласи инсоннинг маънавий дунёси, руҳияти, эътиқоди ва идеали асосида жамиятга ўзгаришлар, давлат ҳаётидаги, миллат тақдиридаги муҳим ҳаётий масалаларга фаол муносабат асосида юзага келади. Ижтимоий фаоллик муаммоси юзасидан юқоридаги таҳлиллар, илмий-назарий қарашларга таяниб, унга ўзимизни қуйидаги илмий таърифимизни беришга ҳаракат қилдик: «Ижтимоий фаоллик инсоннинг билими, савияси, маънавият даражаси билан белгиланадиган, унинг дунёқароши муайян ғояга эътиқоди асосида такомиллашиб борадиган, жамият ҳаётидаги ижтимоий-сиёсий ва ҳуқуқий тамойилларга таяниб фаолият юритишга рағбат берадиган, кишидаги ички руҳий эҳтиёж ҳамда манфаат уйғунлигида юзага чиқадиган амал ва ҳаракатлар мужассамидир».

Фаоллик ва ташаббускорлик тушунчалари ҳам бир-бири билан узвий боғлиқдир. Чунки ташаббускорлик унинг асосини ташкил этувчи фаолликсиз юзага келмайди. Бу ерда маълум маънода ташаббускорликни фаолликнинг ривожланган шакли сифатида қараш мумкин. Фикримизча, ташаббускорлик шахс ижтимоий фаоллигининг конкрет намоён бўлишини олий шаклидир.

Аёллар фаоллигини ошириш бугунги куннинг энг муҳим, таъбир жоиз бўлса, глобал муаммоларидан биридир. Фаоллик аслида, биз юқорида қайд этганимиздек, муайян ижтимоий гуруҳ ёки қатламнинг жамият ва давлат ишларига муносабати, унга ёндашуви, масъулият ҳисси, фуқаролик туйғуси сифатида намоён бўлади. Фаоллик – айна пайтда ўзликни англаш ҳамдир [5, 14

б.]. Демак, бугунги кунда, давлат ва жамият қурилишининг барча соҳаларида шахс фаоллигини ошириш энг муҳим масалалардан биридир.

Миллий юксалишимизнинг муҳим қисми бўлган миллий маданият, санъат, спорт ва ёшларимиз туризми, илм-фан, тадбиркорлик каби соҳалардаги ютуқларимизни республика ҳамда халқаро миқёсда кенг тарғиб этиб ва ташвиқ қилиш, эркин фикрловчи, ижтимоий фаол, ташаббускор ва иқтидорли ёшларни янги миллий ғоя атрофида жипслаштириш тараққиётнинг муҳим шартидир. Бу масаладаги барча муаммоларимизнинг ягона ечими эса ёшларимизнинг илмга интилишлари, фаол бўлишлари, энг муҳими, замонавий билимларни эгаллашга интилишларидан иборатдир.

Одамларнинг ҳатти-ҳаракати, воқеликка ва ҳар қандай янгиликка нисбатан муносабати, энг аввало юксак ахлоқ-одоб шарқона заминлик, ота-боболаримизга хос мулоҳазамандлик, қийин ва мураккаб вазиятларда шахсий манфаатлардан умумдавлат ва умумхалқ манфаатларини устун қўйиш, жамоа учун яшаш каби инсоний фазилатларга қаратилган. Бу ва шунга ўхшаган миллий қадриятлар даражасига кўтарилмоқда. Ўз навбатида, бозор иқтисодиётига ўтиш ҳамда мустақил турмуш ва меҳнатга шай туриш зарурияти янги шароитда барча давлат ҳокимияти ва бошқарув органларининг барча муассасалар, ташкилотлар ва бирлашмаларнинг мулкчилик шаклидан қатъий назар, барча корхоналар, маҳаллий ўз-ўзини бошқариш идораларининг ёшлар муаммоларига эътиборни тубдан кучайтиришларини талаб этоқда.

Айни пайтда Ўзбекистонда хотин-қизлар ташаббуси билан юзага келган ноҳукумат хотин-қизлар ташкилотлари ҳам мавжуд. Бу эса жамиятимизда ижтимоий муносабатларнинг янги куртаклари пайдо бўлганлигидан далолат беради. Бундай нодавлат ташкилотлар хотин-қизлар аҳволи уларни оиладаги фарзанд тарбияси билан боғлиқ муаммолари ҳамда эҳтиёжларини ўрганишга асосланган янги ижтимоий хизматлар моделларини ишлаб чиқади ҳамда синовдан ўтказади. Шу йўналишда энг фаол иш олиб бораётган ташкилотлар Ўзбекистон ишбилармон аёллари уюшмаси ҳамда унинг вилоятлардаги бўлинмалари, шунингдек, Тошкент, Самарқанд, Нукусда хотин-қизлар ресурс маркази, «Сабр», «Аёл ва жамият» ташкилотлари тузилган. Улар мунтазам равишда таълим семинарлари мақсадли гуруҳларнинг мунозара учрашувларини, давра суҳбатлари, клублар маслаҳатлар, ахборот кунларини уюштиради, плакатлар, тақвимлар, рисолалар, бюллетенлар чоп этади, тадқиқот ишлари олиб борадилар.

Нодавлат ташкилотлар, ҳалқаро алоқаларни ривожлантириш асосида «ЕвроАзия» ва бошқа фондлардан мадад олиш имконияти мавжуд. Ана шу имкониятлардан маҳалла фуқаролар йиғинлари унинг жойлардаги бўлимлари самарали фойдалана олишлари мумкин. сирасини айтганда, нодавлат, ноижорат ташкилотлари воситасида фуқароларнинг ўзларини сиёсий, иқтисодий, маданий соҳалардаги эҳтиёж ва манфаатларини қондириш ва ҳимоялаш, умумий муаммоларни биргаликда ҳал этиш имкониятларига эга бўладилар. Манфаати рўёбга чиққан ҳар бир шахс ўз фаолияти ҳатти-ҳаракати, баҳолайди, ишлаб чиқариш, яратувчанлик меҳнатига масъулият билан ёндошиш кўникмаларига ҳам эга бўлиб беради. Манфаат масъулиятни шакллантирувчи энг асосий омилдир. Аммо бу фикрга бир томонлама юзаки қарамаслик керак. Чунки кўп ҳолларда айрим ёшлар индивидуал манфаатни деб ижтимоий масъулиятни унутиш, умумманфаатни назар писанд қилмаслик каби ҳатти-ҳаракатларга ҳам йўл кўяди. Бунинг замирида эса тарбиядаги нуқсон, жамоатчилик таъсиридаги узулишлар, диний-ахлоқий кадриятлардаги имонинсоф, диёнат тушунчаларини уларни руҳиятига сингдиришдаги уқувсизлик туради. Худди шу сабабли ҳам маҳалла, оила, мактаб ва нодавлат ташкилотларини авлод тарбиясидаги фаоллигини юксалтириш, уларни бу борадаги фаолиятини ўзаро уйғунлаштириш зарур деб ҳисоблаймиз.

REFERENCES:

1. Мирзиёев Ш.М. Янги Ўзбекистон стратегияси –Тошкент, Ўзбекистон, 2021. – Б. 72-73.
2. Мирзиёев Ш.М. Янги Ўзбекистон стратегияси –Тошкент, Ўзбекистон, 2021. – Б. 247-249
3. Кейзеров Н. Политическая и правовая культура (методологические проблемы). – Москва, 1983. – 167 с.
4. Зорченко Е.Н. Воспитание правовой культуры молодежи. Беларусь: 1986. – 26 б.
5. Ўзбекистоннинг бугунги ёшлари: ижтимоий қиёфага чизгилар // Фуқаролик жамияти. –Тошкент: 2004. - №1. – 14 б.

MUNDARIJA | CONTENTS

- 104.** Zakirov, V. M. (2024). LOTIN GRAFIKASIDAGI O'ZBEK TILI AXBOROT KO'RSATGICHLARI. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 663-669.
- 105.** Абдуллаева, Д. Н. (2024). ЎЗБЕКИСТОН ИЖТИМОЙ ҲАЁТИДА ГЕНДЕР АССИМЕТРИЯСИНИ БАРТАРАФ ЭТИШ ЙЎЛЛАРИ. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 670-676.
- 106.** Аминова, Г. Х. (2024). ГЕНДЕР МУНОСАБАТЛАРИНИНГ МАФКУРАВИЙ ВА ФАЛСАФИЙ ЖИҲАТЛАРИ. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 677-684.
- 107.** Жўрабоев, Н. Ю. (2024). ЎЗБЕК-ҚИРҒИЗ МАДАНИЙ АЛОҚАЛАРИ. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 685-689.
- 108.** Sharipova, X. S. (2024). BUYUK IPAK YO'LINING XALQARO IJTIMOY-IQTISODIY MUNOSABATLARINI RIVOJLANTIRISHDAGI O'RNINI. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 690-693.
- 109.** Israilova, S. T. (2024). YANGI O'ZBEKISTON IJTIMOY-MA'NAVIY HAYOTIDA ADOLATNING O'RNINI OSHIRISH ISTIQBOLLARI. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 694-701.
- 110.** Туленова, К. Ж. (2024). ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ И ЦЕННОСТИ ТЕХНИКИ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 702-707.
- 111.** Кубатов, Ш. Р. (2024). СИНТЕТИЧЕСКИЙ ПОДХОД К ВОПРОСАМ ТЕОРИИ И ПРАКТИКИ СОЦИАЛЬНОГО ГОСУДАРСТВА. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 708-714.
- 112.** Muxammadiyev, K. B., & Ermatov, D. N. (2024). 10-12 YOSHLI FUTBOLCHILARINING MAYDONNI KO'RISH XUSUSIYATLARINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 715-718.
- 113.** Ахатов, Л. К. (2024). ҲАЗРАТ НАВОЙИ МЕРОСИДА МАВЛОНО ЖОМИЙ ТИМСОЛИ ВА АДОЛАТЛИ ҲУҚМДОР ҒОЯСИ. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 719-725.
- 114.** Маҳмудов, Р. Ж. (2024). ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ТАРАҚҚИЁТИДА ИЛМ-ФАН ВА ТАЪЛИМНИНГ РОЛИ. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 726-730.
- 115.** Жураев, М. Н., & Мадрахимова, И. А. (2024). АВТОМОБИЛ ТРАНСПОРТИ ВОСИТАЛАРИНИ МАРШРУТЛАРГА САМАРАЛИ ТАҚСИМЛАШНИ КОМБИНАТОРИК УСУЛИНИНГ ХОССАЛАРИ. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 731-736.
- 116.** Юсупов, Ш. Р. (2024). НОТИҚЛИК МАҲОРАТИ ВА ГРАММАТИК ТАЛАБЛАР. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 737-744.
- 117.** Ermiyozov, O. K. (2024). ZAMONAVIY TA'LIMOTLARDA INTUITSIYA TO'G'RISIDAGI FIKRLAR RIVOJI. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 745-749.
- 118.** Рамазанов, А. К. (2024). ИЛМИЙ БИЛИМ РАЦИОНАЛЛИГИНИНГ ИЖТИМОЙ МАДАНИЙ, МАНТИҚИЙ ЖИҲАТЛАРИ. *Turkiy davlatlarning o'zaro manfaatli integratsiyasi – barqaror taraqqiyot kafolati xalqaro konferensiya materiallari*, 750-754.